

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT TIẾP TỤC THỰC HIỆN TỐT NHIỆM VỤ CỦA CƠ QUAN LÝ LUẬN, CHÍNH TRỊ CỦA ĐẢNG, NHÀ NƯỚC, GÓP PHẦN XÂY DỰNG XÃ HỘI VĂN HÓA, VĂN MINH*

GS.TS. NGUYỄN HÒA BÌNH

Ủy viên Bộ Chính trị, Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ

Nhân dịp ra mắt Tủ sách điện tử Chủ tịch Hồ Chí Minh, ngày 14/5/2025, GS.TS. Nguyễn Hòa Bình - Ủy viên Bộ Chính trị, Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ đến thăm và làm việc với Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật. Tạp chí Chính trị và Phát triển lược ghi bài phát biểu của GS.TS. Nguyễn Hòa Bình tại buổi làm việc.

Hôm nay, tôi rất vui được đến thăm và làm việc với Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật, lắng nghe báo cáo tình hình hoạt động của Nhà xuất bản, phương hướng nhiệm vụ trong thời gian tới do đồng chí Giám đốc - Tổng Biên tập trình bày. Thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, lãnh đạo Chính phủ, tôi chúc mừng những thành tựu mà Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật đã đạt được trong suốt chặng đường vừa qua. Chúc mừng Nhà xuất bản đã ra mắt Tủ sách điện tử Chủ tịch Hồ Chí Minh nhân dịp kỷ niệm 135 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19/5/1890 - 19/5/2025). Đây là việc làm rất có ý nghĩa nhân dịp kỷ niệm 135 năm Ngày sinh của Bác.

Có thể khẳng định, xuất bản có vai trò quan trọng đối với sự nghiệp xây dựng và

bảo vệ Tổ quốc. Chủ tịch Hồ Chí Minh nhân mạnh, xuất bản sách là một hoạt động văn hóa có ảnh hưởng sâu rộng đến giáo dục tư tưởng cho nhân dân, phục vụ lợi ích của Tổ quốc và lợi ích của nhân dân. Những lời dạy, tư tưởng của Người chính là ngọn đèn dẫn dắt toàn bộ hoạt động xuất bản cách mạng của nước ta.

V.I. Lênin đã khẳng định: Không có sách thì không có tri thức, không có tri thức thì không có chủ nghĩa cộng sản. Điều đó không chỉ thể hiện vai trò trung tâm của tri thức trong sự nghiệp cách mạng, mà còn nhấn mạnh tầm quan trọng thiết yếu của sách đối với tiến trình phát triển của nhân loại. Từ bao đời nay, tinh hoa của các nền văn minh, những tư tưởng vĩ đại và giá trị bền vững của nhân loại đều được kết tinh, lưu giữ và lan tỏa qua sách. Sách là tấm gương phản chiếu quá khứ, là hành trang của hiện tại và là nền tảng kiến tạo tương lai. Đối với mỗi cá nhân, tổ chức hay quốc gia, dân tộc, nếu con đường phát triển được hoạch định trên nền tảng tri thức,

*Đầu đề do Ban Biên tập Tạp chí Chính trị và Phát triển đặt.

lý luận vững chắc mà sách cung cấp, thì đó là một hành trình có định hướng rõ ràng và đầy triển vọng. Ngược lại, nếu chỉ dựa vào kinh nghiệm mang tính ứng biến, may rủi, thì khả năng thành công là không thể bảo đảm. Chính vì vậy, công tác xuất bản và vai trò của sách không chỉ mang ý nghĩa thông tin, tri thức, mà còn có giá trị định hướng, soi đường, dẫn dắt cho sự phát triển bền vững của con người, tổ chức và cả quốc gia, dân tộc.

Qua báo cáo của đồng chí Giám đốc - Tổng Biên tập, chúng ta vui mừng trước những đóng góp rất lớn của Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật trong công cuộc xây dựng và phát triển đất nước. Thành công của Nhà xuất bản được thể hiện trên 3 phương diện sau:

Thứ nhất là, công tác biên tập, biên soạn và xuất bản. Có thể nói, Nhà xuất bản đã lựa chọn biên tập, xuất bản những ấn phẩm rất cần thiết cho sự nghiệp phát triển đất nước như sách văn kiện, sách chính trị, sách có tính chất khai phá... của các tác giả là các nhà lãnh đạo, nhà khoa học, chuyên gia...

Công tác biên tập của Nhà xuất bản được triển khai rất bài bản, chuyên nghiệp nên có độ tin cậy cao. Các sách biên dịch của Nhà xuất bản có chất lượng tốt, được bạn đọc nước ngoài đón nhận với sự hào hứng. Tôi vừa cùng với đồng chí Giám đốc - Tổng Biên tập và các đồng chí tham quan Phòng Truyền thống của Nhà xuất bản, rất nhiều cuốn sách được dịch ra tiếng nước ngoài, đồng thời, Nhà xuất bản cũng chủ động tìm kiếm trong kho tri thức nhân loại những cuốn sách giá trị để dịch ra tiếng Việt. Nhà xuất bản đã dịch và xuất bản nhiều cuốn sách quý, trong đó có cuốn sách tôi đã cố gắng tìm kiếm mà

không thể có được, phải nhờ người tìm giúp, đó là cuốn sách của các học giả Trung Quốc viết về sự sụp đổ của Liên Xô (cũ), từ đó rút ra những bài học cảnh báo có giá trị trong công tác xây dựng Đảng hiện nay. Những cuốn sách như vậy không chỉ cung cấp góc nhìn khoa học, mà còn đặt ra những vấn đề thời sự thiết thực đối với công cuộc xây dựng và phát triển đất nước.

Bên cạnh đó, hiện nay, có nhiều cuốn sách của các tác giả nước ngoài viết về nền hành chính công, quản trị quốc gia trong nền tảng số có giá trị tham khảo tốt cần được xuất bản.

Có thể khẳng định rằng, những thành tựu trong công tác biên tập, biên soạn và xuất bản mà các đồng chí đạt được không chỉ thể hiện năng lực chuyên môn vững vàng, mà còn góp phần khẳng định vai trò cốt lõi, nền tảng của ngành xuất bản trong sự nghiệp phát triển tư tưởng, văn hóa của đất nước.

Thứ hai là, công tác nghiên cứu khoa học của Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật đã có nhiều đóng góp quan trọng vào sự nghiệp phát triển lý luận, đặc biệt là trong việc làm sáng rõ thêm con đường đi lên chủ nghĩa xã hội của Việt Nam. Hệ thống các ấn phẩm lý luận, chính trị xuất bản trong thời gian qua được tổ chức công phu. Sách về Chủ tịch Hồ Chí Minh, sách nghiên cứu về chiến tranh cách mạng, gần đây là sách của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng là những ấn phẩm có giá trị lý luận và thực tiễn sâu sắc, với số lượng đồ sộ, phản ánh sự kế thừa, phát triển tư tưởng, đáp ứng yêu cầu lý luận của thời đại mới. Đây chính là minh chứng sinh động cho vai trò và đóng góp bền bỉ, trí tuệ của Nhà xuất bản trong công tác tư tưởng và xây dựng định hướng phát triển đất nước.

Thứ ba là, công tác tuyên truyền, giới thiệu sách, góp phần lan tỏa và phát triển văn hóa đọc. Tôi đã dự một số buổi ra mắt sách do Nhà xuất bản tổ chức và thực sự ấn tượng với cách triển khai bài bản, chuyên nghiệp, sáng tạo, hấp dẫn, luôn đổi mới, thu hút được nhiều đối tượng bạn đọc.

Thực tế cho thấy, trước đây, chúng ta còn yếu ở khâu quảng bá, khiến nhiều ấn phẩm chậm đến được với công chúng. Hiện nay, các đồng chí đã nỗ lực đổi mới phương thức truyền thông, giới thiệu, tuyên truyền sách đến với đông đảo bạn đọc, góp phần thúc đẩy phát triển mạnh mẽ văn hóa đọc trong xã hội.

Trong bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, cùng với sự phát triển mạnh mẽ của kinh tế số và văn hóa số, tôi rất ấn tượng và đánh giá cao sự nhạy bén và đổi mới của các đồng chí trong việc cho ra mắt các ấn phẩm mới phù hợp với sự phát triển của công nghệ. Đặc biệt, việc kịp thời giới thiệu các ấn phẩm dưới dạng số hóa như Tủ sách điện tử Chủ tịch Hồ Chí Minh vừa khai trương cho thấy sự chủ động của Nhà xuất bản trong việc ứng dụng công nghệ số, đưa ấn phẩm lên nền tảng số, đáp ứng nhu cầu mới của bạn đọc.

Thay vì chỉ đọc sách in truyền thống, hiện nay, một bộ phận không nhỏ công chúng đã chuyển sang hình thức “văn hóa nghe” và “văn hóa xem” với những trải nghiệm tiện lợi, sinh động và dễ tiếp cận hơn nhờ nền tảng công nghệ số. Việc đưa các ấn phẩm lên nền tảng số không chỉ mở rộng đối tượng và số lượng bạn đọc, mà còn góp phần thúc đẩy phát triển văn hóa đọc theo phương thức mới, hiện đại và hiệu quả.

Trong bối cảnh thế giới không ngừng biến đổi, khoa học, công nghệ phát triển với tốc độ nhanh chóng, việc bám sát, cập nhật kịp thời các thành tựu mới của nhân loại là yêu cầu cấp thiết. Chỉ khi chủ động nắm bắt, sáng tạo và đổi mới, chúng ta mới có thể phát huy hiệu quả vai trò của xuất bản trong thời đại số và đáp ứng ngày càng tốt hơn nhu cầu của xã hội hiện đại.

Tôi hoàn toàn chia sẻ với những khó khăn, của các đồng chí, của ngành xuất bản hiện nay. Trong bối cảnh cạnh tranh ngày càng gay gắt và sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ số, công tác xuất bản không chỉ phải bảo đảm chất lượng nội dung, mà còn phải thích ứng với những thay đổi trong thói quen tiếp cận thông tin của công chúng.

Thực tế cho thấy, công nghệ hiện đại, với trí tuệ nhân tạo, trợ lý ảo, bộ nhớ ngoài đã khiến nhiều người trở nên lệ thuộc vào các công cụ tra cứu nhanh, làm giảm nhu cầu đọc sâu và đọc có hệ thống. Tuy nhiên, điều đáng mừng là sau một giai đoạn bị sao nhãng, thế giới đang chứng kiến xu hướng phục hồi và trở lại của văn hóa đọc. Văn hóa đọc vẫn luôn là một trong những biểu hiện của đỉnh cao văn hóa nhân loại.

Trong bối cảnh đó, sáng kiến của các đồng chí trong việc tổ chức các không gian văn hóa đọc cũng như tích cực khai thác nền tảng số là rất đáng ghi nhận và phù hợp với xu thế hiện nay. Việc phát triển văn hóa đọc không chỉ nhằm duy trì truyền thống tốt đẹp, mà còn góp phần khẳng định “đẳng cấp” văn hóa và chiều sâu phát triển trí tuệ của xã hội hiện đại. Những tác phẩm giá trị khi được đọc một cách nghiêm túc sẽ không chỉ cung cấp kiến thức, mà còn khơi dậy

cảm xúc, truyền cảm hứng, tạo nên sự lôi cuốn đặc biệt mà không một phương tiện nghe nhìn nào có thể thay thế được. Do đó, trong bất kỳ hoàn cảnh nào, dù công nghệ có phát triển đến đâu, chúng ta cũng không nên và không thể lơ là phát triển văn hóa đọc.

Trong thời gian tới, đề nghị Nhà xuất bản tiếp tục làm tốt chức năng, nhiệm vụ của mình, thực hiện tốt hơn nữa công tác biên tập, biên dịch, xuất bản cũng như thúc đẩy các hoạt động nghiên cứu khoa học và tuyên truyền, giới thiệu sách. Đây là những chức năng căn cốt của Nhà xuất bản. Đã làm tốt rồi thì bây giờ làm tốt hơn và cũng phải kiên định xây dựng văn hóa đọc.

Một điều tôi muốn chia sẻ như một sự gửi gắm, đó là Nhà xuất bản cần tiếp tục nâng cao tính hấp dẫn và lôi cuốn của các ấn phẩm, bởi về bản chất, sức hấp dẫn, uy tín và thương hiệu của một nhà xuất bản được tạo nên trước hết từ chính chất lượng nội dung của những cuốn sách mà nhà xuất bản cho ra đời. Một ấn phẩm thực sự hay, có chiều sâu và giá trị sẽ góp phần khẳng định vị thế và tên tuổi của nhà xuất bản; ngược lại, nếu nội dung chưa đạt, thì dù hình thức có chín chu đến đâu cũng khó tạo được tiếng vang và dấu ấn trong lòng bạn đọc.

Trong dòng sách chính luận - thể loại vốn đòi hỏi cao về tư duy, lập luận và sức truyền cảm hoàn toàn không thiếu những tác phẩm hay, sâu sắc. Cách đây một tuần, tôi được tặng một cuốn sách rất đặc biệt, đó là bản viết tay tác phẩm *Đường cách mệnh* của Chủ tịch Hồ Chí Minh, do Người chép lại từ những năm 20 của thế kỷ trước. Điều đặc biệt ở đây không chỉ là nội dung tư tưởng sâu sắc, mà còn ở hình thức: toàn bộ bản in giữ nguyên nét chữ

viết tay của Bác, thậm chí cả những lỗi chính tả nhỏ do viết vội, khiến người đọc cảm nhận được sự gần gũi, chân thực và xúc động đặc biệt. Một ấn phẩm khác có giá trị là *Sửa đổi lối làm việc*. Dù đã được Bác viết cách đây gần một thế kỷ, nhưng mỗi lần đọc lại, nhất là khi được tiếp cận bản gốc với chữ viết của Người vẫn gợi lên những cảm xúc rất linh thiêng, khơi dậy niềm tin, sự kính trọng và thôi thúc suy ngẫm sâu sắc. Những ấn phẩm như vậy chính là minh chứng sống động cho giá trị bền vững của một cuốn sách hay và cũng là định hướng để Nhà xuất bản tiếp tục nâng cao chất lượng, sức hấp dẫn cho từng đầu sách trong thời gian tới.

Tôi đã xuất bản một số cuốn sách tại Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật, các đồng chí đã biên tập rất kỹ. Tôi thực sự rất tin tưởng vào sự kỹ lưỡng, trách nhiệm và chuyên nghiệp của đội ngũ biên tập viên của Nhà xuất bản. Tôi nhận thấy các đồng chí làm việc hết sức cẩn trọng, từ chỉnh lý câu, từ, văn phong cho đến dấu chấm, dấu phẩy, tất cả đều được rà soát chặt chẽ. Với thể loại sách chính luận - từng câu, từng chữ đều chứa đựng tư tưởng và giá trị học thuật thì chỉ cần sai một từ cũng có thể dẫn đến hiểu sai nội dung, thậm chí làm lệch định hướng tư tưởng.

Do đó, công tác biên tập là một khâu quan trọng giúp bảo đảm sự chuẩn xác, cẩn trọng về học thuật và chính trị. Đằng sau mỗi ấn phẩm được công bố là sự đóng góp thầm lặng nhưng vô cùng quan trọng của các biên tập viên. Mọi tác giả khi gửi gắm bản thảo đều đặt niềm tin lớn vào khâu biên tập, bởi một sơ suất nhỏ thôi cũng có thể ảnh hưởng đến uy tín và tâm huyết của người viết. Chính vì

vậy, các đồng chí là những người đồng hành với tác giả, góp phần nâng cao chất lượng và đưa tác phẩm có giá trị đến với đông đảo bạn đọc.

Công tác xuất bản cũng cần mở rộng không gian, địa hạt, tích cực ứng dụng khoa học, công nghệ. Thế giới có nhiều phát minh, sáng kiến, chúng ta càng ứng dụng, mở rộng thì sẽ càng nối dài tri thức của chúng ta, giúp chúng ta có thể tìm được các đầu sách hay để giới thiệu tới công chúng. Chính phủ sẵn sàng đặt hàng các đồng chí xuất bản các cuốn sách Chính phủ có nhu cầu.

Liên quan đến các kiến nghị của các đồng chí đã được đồng chí Phó Chủ nhiệm Văn phòng Chính phủ đề cập. Tôi cũng ghi nhận và đánh giá cao trách nhiệm của Nhà xuất bản, của đồng chí Giám đốc - Tổng Biên tập trong 5 đề xuất, kiến nghị này.

Kiến nghị về việc xử lý in lậu, sách giả trong xuất bản, vi phạm quyền sở hữu trí tuệ, quyền tác giả là rất đúng. Hiện nay, tình trạng này rất phức tạp, gian lận này không chỉ diễn ra trong lĩnh vực xuất bản. Sáng nay, Thủ tướng Chính phủ vừa chủ trì cuộc họp chống gian lận trong an toàn thực phẩm, hàng giả. Sách in lậu cũng là một loại hàng giả chúng ta cần phải chống.

Về các trụ sở của các xã sau sáp nhập, thực hiện chủ trương của Bộ Chính trị, Chính phủ sẽ hướng dẫn các địa phương, hệ thống các huyện, các xã sau khi sáp nhập, định hướng ưu tiên các trụ sở làm trường học, bệnh viện, làm không gian văn hóa công cộng (nhà văn hóa, thư viện...). Sau đó mới bán hóa giá, xung công quỹ, tập trung đầu tư cho các công trình trọng điểm

của địa phương, hạ tầng kinh tế - xã hội, đường sá. Đề xuất của các đồng chí phù hợp với các chủ trương trên. Hiện nay, hơn 10 nghìn xã sau sáp nhập còn hơn 3 nghìn xã, dư khoảng 7 nghìn trụ sở, một phần trong đó sẽ trở thành không gian văn hóa, trong đó có các thư viện. Theo đó, Nhà xuất bản cần xuất bản các ấn phẩm phù hợp với nhu cầu của độc giả, sách xuất bản cho cơ sở thì cần nhỏ, gọn, dễ mang theo người, có các thông tin quan trọng nhất, phù hợp với bạn đọc ở cơ sở.

Các kiến nghị về sưu tầm, biên soạn, xuất bản bộ sách *Văn kiện Chính phủ*, xuất bản và cung cấp các sách chuyên khảo, tham khảo có giá trị của các tác giả trong và ngoài nước với các chủ đề theo yêu cầu của Chính phủ để phục vụ sự chỉ đạo, điều hành của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Nhà xuất bản cần có văn bản chính thức, chúng tôi sẽ ủng hộ. Phát triển văn hóa đọc, nuôi dưỡng văn hóa đọc không chỉ là trách nhiệm của Nhà xuất bản mà là của Chính phủ, càng đọc nhiều thì xã hội càng văn minh. Văn minh bắt đầu từ sách. Hoan nghênh sáng kiến của Nhà xuất bản và cần xây dựng đề án, báo cáo Chính phủ. Chính phủ sẵn sàng hỗ trợ để chúng ta xây dựng một xã hội văn minh.

Nhân buổi làm việc với các đồng chí, tôi rất hoan nghênh những nỗ lực của Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật trong thời gian vừa qua cũng như chia sẻ với những khó khăn của các đồng chí. Chính phủ cam kết luôn đồng hành với Nhà xuất bản để phát triển một xã hội Việt Nam văn hóa, văn minh như mục tiêu của Đảng đã đề ra. ♦